

Handläggare: Per-Ove Mattsson
Telefon: 08-508 18 148

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2008-06-17

Svar på skrivelse (s, v och mp) om kvinnofrid

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Siw Lideståhl
avdelningschef

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet önskar i en skrivelse till nämnden en redogörelse av hur kvinnofridsarbetet fungerar och hur stadens nya kvinnofridsprogram implementeras i stadsdelsförvaltningens verksamhet. Förvaltningens arbete utgår från stadens handlingsprogram för kvinnofrid som omsatts i en lokalt anpassad handlingsplan som vägleder och stödjer personalen i arbetet. En revidering av planen pågår för närvarande. I varje enskilt fall görs en kartläggning av våldet och en riskbedömning samt en bedömning av kvinnans skyddsbehov. Detta avgör vilka insatser som behövs vad gäller boende, ekonomisk hjälp och andra stödinsatser. Barnens situation beaktas alltid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg i samarbete avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Bakgrund

Staden har under 2007 reviderat sitt handlingsprogram för kvinnofrid och socialtjänstlagen har ändrats vid halvårsskiftet 2007 för att stärka skyddet för kvinnor och barn. Därtill visar aktuell statistik på att misshandel och sexualbrott mot kvinnor och barn ökar i Stockholms län. Med anledning av detta önskar socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet i en skrivelse till nämnden den 25 mars en redogörelse för hur kvinnofridsarbetet fungerar och hur stadens nya kvinnofridsprogram implementeras i stadsdelsförvaltningens verksamhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Under 2007 aktualiserades och handlades ett 25-tal kvinnofridsärenden. Stadsdelsförvaltningens arbete med att stödja och hjälpa kvinnor och deras barn som utsatts för hot och våld från en närstående utgår från stadens övergripande handlingsprogram för kvinnofrid. För vägledning och stöd i arbetet finns en lokalt anpassad handlingsplan. Planen fastställdes av stadsdelsnämnden den 24 augusti 2006.

Handlingsplanen innehåller rutiner, viktig information om problematiken samt vilka insatser som finns att tillgå. En ny revidering av handlingsplanen pågår för närvarande och kommer att behandlas av stadsdelsnämnden i höst. Dels görs en allmän uppdatering och dels kompletteras planen med mer information om grupper med speciella behov. Planen breddas även så att fler yrkesgrupper som kommer i kontakt med problematiken får vägledning och stöd.

Arbetet med att revidera handlingsplanen utförs av en intern arbetsgrupp inom förvaltningen med representanter för avdelningarna för individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Gruppens uppdrag är även att se över organisationen för kvinnofridsarbetet, undersöka utbildningsbehov och kompetenshöjande insatser samt genomföra utbildningssatsningar.

Det lokala brottsförebyggande rådet beslutade i maj att lägga in kvinnofridsfrågorna som en av sina tre underordnade arbetsgrupper. I arbetsgruppen kommer förutom myndigheter även ingå representanter från hyresvärdar, polis, frivillig organisationer mm. Uppdraget är att skapa en samverkan mellan lokala aktörer vad gäller utbyte av information och gemensamma utbildningsinsatser.

Stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista och Hässelby-Vällingby har inrättat speciella kvinnofridsteam. I maj var Hässelby-Vällingbys team inbjudna för att föreläsa om teamets arbete och modell. Farsta kommer att ta del av deras material i det egna arbetet med att vidareutveckla handläggningen av ärenden där våld mot kvinnor och barn förekommit från närstående.

I skrivelsen från socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet ställs ett antal frågor om hur förvaltningen arbetar med kvinnofridsfrågor och nedan följer mer specifika svar på dessa frågor. I övrigt hänvisas till handlingsplanen.

Riskbedömning

Bemötandet av kvinnan är oerhört viktig. Kvinnan ska bli sedd, bekräftad och lyssnad på. I varje enskilt fall görs alltid en kartläggning av våldet och en riskbedömning där hot och våld förekommit, antingen i stadsdelsförvaltningens lokaler eller i anslutning till akutsjukvård, polisförhör på Barncentrum, kvinnojour, eller plats som kvinnan uppfattar som säker.

Kartläggning och riskbedömningarna resulterar i olika handlingsalternativ: i ett skyddat boende, att flytta till en anhörig/vän, eventuellt byte av lås då förövaren/mannen övertalats att lämna bostaden, etc. Vid allvarligt hot gör polisen en bedömning utifrån en eventuell omplacering i eller utanför riket. Ett nära samarbete sker således med polisen. Förvaltningen gör behovsbedömningen av barn och kvinna, det handlar om en helhetsbedömning av kvinnans behov, såväl ekonomiskt som socialt, alltid utifrån stadens riktlinjer.

Barnperspektivet

Barnens utsatta situation har allt tydligare framträtt i riktlinjerna där bland annat behandlingsmetoden Trappan erbjuds. Farsta stadsdelsförvaltning har två Trappan-utbildade socionomer, en på Ungdomsmottagningen och en socialsekreterare som arbetar i utredningsgruppen. Det finns även möjlighet att använda sig av andra stadsdelsförvaltningars Trappan-utbildade socialsekreterare då forskningen, som är till grund för riktlinjerna, tydligt markerar faran att bevittna våld av närstående.

Barnperspektivet beaktas alltid i samråd mellan berörda enheter inom förvaltningen. Någon uppföljning efter avslutad utredning sker inte, förutom uppföljning av insats som kan vara av BUP Bågen, BUP Farsta eller egen insats, då sker det i samråd med vårdnadshavare och insats. D.v.s skyddad adress, nytt boende, självständig ekonomisk situation, vid bidragsberoende ses kvinnan som ensamstående trots pågående äktenskap i avvaktan bodelning, enligt riktlinjerna.

Familjerätten

Familjerätten utreder enskild/gemensam vårdnad vid polisanmälningar om våld, vårdnad vid polisanmälningar om våld mot mamman och vilken stöd/behandling som ska ges till de barn som lever/har levt med våld och /eller hot om våld mot närstående vuxen och/eller mot barnet självt enligt gällande riktlinjer. Återigen hänvisas till att det med anledning av forskning om barns utsatthet allt oftare kan visa på att modern tilldöms enskild vårdnad, till skillnad från att det varit praxis med gemensam vårdnad.

Männen

Vad gäller insatser för de våldsutövande männen kan kontakt ges direkt vid polisanmälan eller att männen hänvisas till Mansjouren för samtalskontakt. Det finns även en behandling via BUP Bågen, där behandling sker i grupp för barn och helst parallellt med fäderna/förövarna, men detta har visats sig vara svårt då det är mycket vanligt att mannen nekar till brott.

Två av förvaltningens socialsekreterare är anmälda till en 15 poängsutbildning under hösten vid Uppsala universitet som handlar om att möta våldsutövande män. I och med detta kommer förvaltningen att ha ytterligare en insats att erbjuda de män som är motiverade att förändra sitt beteende.

Samverkan

Samarbetskanaler finns upparbetade med polis, sjukvård, kvinnojourer mfl. Samarbetets omfattning och upplägg styrs av behoven och förhållandena i det enskilda fallet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på skrivelsen.

Bilagor

1. Skrivelse (s, v och mp) om kvinnofrid
2. Handlingsplan för kvinnofrid i Farsta